

**Календарно-тематичне
планування
із зарубіжної літератури
у **6-х** класах
на **2022-2023** навчальний рік**

Програма

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА. 6–9 класи

Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698)

Підручник

Розвиток мовлення - 4 год.

Позакласне читання - 4 год.

Контрольні роботи - 6 год.

№	Зміст	К-сть уроків	Дата	Фактично проведено
I.	Вступ	1		
1.	Література як вид мистецтва. Художній образ. <i>Початкові поняття про традиційний образ, вічний образ.</i>	1		
II.	Міфи народів світу	6		
2.	Поняття про міф. Основні тематичні групи міфів. Відображення єдності людини й природи в міфах різних народів. Популярні міфологічні образи, сюжети. Мотиви різних народів. <i>Початкове поняття про міф, мотив.</i>	1		
3.	Грецькі міфи. Міф про Прометея. <i>Поглиблення поняття про образ.</i>	1		
4.	Грецькі міфи. Міфи про Геракла.	1		
5.	Грецькі міфи. Дедал і Ікар. Деметра і Персефона. <i>Утілення міфів народів світу в мистецтві.</i>	1		
6.	РМ № 1. Нарцис. Усний переказ тексту міфу за простим планом.	1		
7.	Позакласне читання. Міфи « Орфей і Еврідіка », « Пігмаліон і Галатей ».	1		
8.	Індійські міфи. Творення. Про створення ночі. Про потоп. Про золоті часи.	1		

9.	Єгипетські міфи. Ра та Апоп. Міф про те, як Тефнут покинула Єгипет. <i>Подібність елементів у міфах різних народів. Міф і казка.</i>	1		
III.	Мудрість байки	3		
10.	Байка як літературний жанр, її характерні ознаки, особливості художньої будови, повчальний зміст. Езоп як засновник байки.	1		
11.	Езоп. «Лисиця і виноград», «Вовк і ягня», «Крук і лисиця», «Мурашки й Цикада». Поєднання конкретного і загального в байках Езопа. Втілення людських якостей в алегоричних образах. Мораль байок Езопа. <i>Байка, езопова мова.</i>	1		
12.	Жан де Лафонтен. «Зачумлені звірі». Новаторство Ж. де Лафонтена в жанрі байки. Людські вади в байці «Зачумлені звірі». Алегоричні образи твору.	1		
13.	Контрольна робота № 1. Міфи народів світу. Мудрість байки (тест)	1		
IV.	Пригоди і фантастика	13		
14.	Ж. Верн «П'ятнадцятирічний капітан». Тема духовного випробування людини в романі Верна. <i>Поглиблення поняття про роман.</i>	1		
15.	Ж. Верн. «П'ятнадцятирічний	2		
16.	капітан». Образ Діка Сенда, моральні			

	якості героя, його мужність і людяність.			
17.	«П'ятнадцятирічний капітан». Дік	2		
18.	Сенд і його друзі.			
19.	«П'ятнадцятирічний капітан». Дік	1		
	Сенд і Негоро. Проблема рабства в романі. Описи природи.			
20.	РМ № 2. Написання твору-опису за картиною.	1		
21.	Контрольна робота № 2. Пригоди і фантастика (розгорнуті відповіді на питання).	1		
22.	Чарльз Діккенс. «Різдвяна пісня в прозі». Сюжет і композиція повісті. <i>Поглиблення поняття про повість.</i>	1		
23.	«Різдвяна пісня в прозі». Подорож Скруджа у часі й просторі. Динаміка образу Скруджа, причини його духовного переродження.	1		
24.	«Різдвяна пісня в прозі». Значення образу Різдва у творі. Елементи фольклору (казки, пісні).	1		
25.	Микола Гоголь. «Ніч перед Різдвом». Народні традиції та звичаї у творі.	1		
26.	Микола Гоголь. «Ніч перед Різдвом».	2		
27.	Тема кохання. Образи Оксани і Вакули.			
28.	Микола Гоголь. «Ніч перед Різдвом». Роль фантастики в повісті. Елементи	1		

	фольклору.			
29.	Контрольна робота № 3. Пригоди і фантастика (вір).	1		
30.	Позакласне читання. Моральні цінності у романі Р. Л. Стівенсона «Острів скарбів».	1		
31.	Утілення сюжетів і мотивів прочитаних творів у мистецтві.	1		
V.	Людські стосунки	11		
32.	Анна Гавальда. «35 кіло надії». Теми школи, родини, життєвого покликання особистості.	1		
33.	«35 кіло надії». Грегуар Дюбоск на шляху дорослішання (болісне переживання самотності й незрозуміння з боку інших, пошук власної духовної сутності та улюбленої справи).	1		
34.	«35 кіло надії». Складні випробування та їх роль у формуванні характеру підлітка. Образ дідуся Леона як моральний приклад і опора для хлопця. Відкритий фінал повісті.	1		
35.	Джек Лондон. «Жага до життя». Проблеми життя і смерті, дружби й зрадництва у творі. Характеристика героїв твору.	1		
36.	Джек Лондон. «Жага до життя». Описи	2		
37.	природи та їхня роль у тексті. Значення назви оповідання. <i>Утілення сюжетів</i>			

	<i>прочитаних творів урізних видах мистецтва.</i>			
38.	Гаррієт Бічер-Стоу. «Хатина дядька Тома». Проблема рабства і ставлення до людей різних рас і національностей у творі.	1		
39.	Г. Бічер-Стоу. «Хатина дядька Тома». Образи дядька Тома, Елізи, Джорджа Гарріса, Джорджа Шелбі, Евангеліни.	1		
40.	Г. Бічер-Стоу. «Хатина дядька Тома».	2		
41.	Ідеї доброти, поваги до людини, мужності, толерантності.			
42.	Г. Бічер-Стоу. «Хатина дядька Тома». Викриття жорстокості й расової неприязні в романі.	1		
43.	Позакласне читання. Дж. Роулінг «Гаррі Поттер і таємна кімната»	1		
44.	Контрольна робота № 4. Людські стосунки (тест).	1		
VI.	Поетичне бачення світу	6		
45.	Мацуо Басьо. Хайку. Відображення японських уявлень про красу в поезії митця. Лаконізм форми і широта художнього змісту хайку. Зображення станів природи в ліриці М. Басьо. Роль художньої деталі. Підтекст.	2		
46.	<i>Хайку.</i>			

47.	PM № 3. Створення власних хайку за принципами художнього паралелізму та асоціацій. <i>Початкові відомості про специфіку розуміння краси в різних культурах.</i>	1		
48.	Роберт Бернс. «Моє серце в верховині...».	2		
49.	Ідея любові до батьківщини у вірші Бернса. <i>Антитеза. Елементи фольклору.</i>			
50.	Джанні Родарі. «Листівки з видами	2		
51.	міст». Широта світу та його сприйняття ліричним героєм вірша. Листівки як символ широти світу і прагнення до його відкриття. <i>Ліричний герой.</i>			
VII.	Образ майбутнього в літературі	4		
52.	Рей Дуглас Бредбері. «Усмішка». Тривога за руйнування духовних цінностей в оповіданні. <i>Образ майбутнього у творах сучасного мистецтва.</i>	1		
53.	Рей Дуглас Бредбері. «Усмішка». Образ Тома, його динаміка. <i>Поглиблення поняття про фантастику</i>	1		
54.	PM № 4. Значення образу Джоконди для розкриття головної ідеї твору.	1		
55.	Роберт Шеклі. «Запах думки». Утвердження сили людської думки у творі. Духовне й фізичне випробування Кліві. <i>Том і Кліві: схожість і відмінності</i>	1		
56.	Роберт Шеклі. «Запах думки». Роздуми автора про майбутнє людини та людства.	1		

	Гуманістичний зміст оповідання – віра в перемогу людського розуму. <i>Українські письменники-фантасти, їхні твори для дітей.</i>			
57.	Контрольна робота № 5. Поетичне бачення світу. Образ майбутнього в літературі (розгорнуті відповіді на питання).	1		
VIII	Сучасна література Зростання і взаємини зі світом	6		
58. 59.	Астрід Ліндгрєн. «Міо, мій Міо». Основні відомості про життя і творчість письменниці, популярність її творів у різних країнах. Моральні цінності у творах.	2		
60.	Астрід Ліндгрєн. «Міо, мій Міо». Образи головних героїв. Перемога добра над злом. <i>Поглиблення понять про повість.</i>	1		
61.	Крістіне Нєстлінгер. «Конрад, або Дитина з бляшанки». Незвичайність образу Конрада, риси його характеру.	1		
62. 63.	Крістіне Нєстлінгер. «Конрад, або Дитина з бляшанки». Конрад і його становлення у світі.	2		
64.	Позакласне читання. Р. Бредбері «Все літо в один день».	1		
65.	Контрольна робота № 6. Сучасна література. Зростання і взаємини зі світом (твір).	1		
66. 67.	Повторення вивченого матеріалу.	2		

Напам'ять

1. Роберт Бернс. «Моє серце в верховині...».
2. М. Басьо. Хайку (3-4).

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів

Предметні компетенції	Ключові компетенції
Вступ	
<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє ознаки різних видів мистецтва, встановлює своєрідність літератури в системі видів мистецтва, її характерні риси; • дає визначення поняття «художній образ», знає його різновиди – «традиційний образ», «вічний образ»; • наводить 2-3 приклади традиційних і вічних образів (із фольклору, прочитаних літературних творів, різних видів мистецтва); • виявляє специфіку зображення одного й того самого образу в літературі та інших видах мистецтва; • розповідає про свої улюблені твори літератури й мистецтва, виявляє їхні специфічні риси. 	<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> • знає та розуміє роль культурних традицій у державному поступі (НЛ-2); • усвідомлює роль духовних цінностей у формуванні гармонійно розвиненої особистості (НЛ-3).
Міфи народів світу	
<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає причини появи міфів, особливості міфологічного світосприйняття; • дає визначення поняття «міф», відрізняє його від казки; • називає тематичні групи міфів, наводить приклади сюжетів та образів, що належать до певних груп міфів; • розуміє (на елементарному рівні) поняття «мотив», співвідносить його з поняттям «тема» (як часткове й ціле; мотив – реалізація теми); • називає провідні міфологічні теми (творення світу, діяння героїв та ін.) і мотиви (сонця, ночі, випробування та ін.), що виявляються у міфах різних народів; • переказує найвідоміші міфи народів світу, розкриває їхній загальнолюдський зміст; • характеризує популярні міфологічні образи, розкриває втілення в них народних уявлень про світ, виявляє актуальний зміст міфологічних образів; • зіставляє типологічно подібні образи (наприклад, образи героїв та ін.) у міфах народів світу; • виявляє схожість давніх міфологічних уявлень українців і 	<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> • усвідомлює єдність людини й природи (НЛ-1); • оцінює вплив міфів на подальший розвиток культурних традицій народів світу (НЛ-2); • визнає переваги фізичного здоров'я людини (НЛ-3); • усвідомлює роль особистої ініціативи у подоланні життєвих перешкод, запобігання їй

<p>міфології інших народів;</p> <ul style="list-style-type: none"> розкриває специфіку втілення міфів народів світу у творах мистецтва (живопис, музика, театр, кіно, мультиплікація тощо); <p>розповідає про свої улюблені міфи, міфологічних героїв, висловлює власне ставлення до них.</p>	<p>насаги в реалізації творчих планів (НЛ-4).</p>
<p>Мудрість байки</p>	
<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> дає визначення жанру «байки», називає її характерні ознаки, підтверджує прикладами з прочитаних творів; розкриває специфіку художньої структури байки; пояснює мораль байок, визначає її в прочитаних творах; розуміє поняття «езопова мова», демонструє на конкретних прикладах особливості езопової мови; зіставляє байки Езопа («Мурашки й Цикада», «Вовк і Ягня») та І. А. Крилова («Бабка і Муравель», «Вовк і Ягня»), виявляє в них схожість і відмінності; характеризує алегоричні образи байок, виявляє в них прихований зміст; називає українські байки, у яких знайшли відображення сюжети й образи байок Езопа; розкриває специфіку художнього втілення сюжетів і образів байок Езопа та Лафонтена у світовому мистецтві (на прикладі окремих творів образотворчого мистецтва, мультиплікації та ін.). 	<p>Учень (учениця):</p> <p>критично оцінює суспільні вади, виявляє готовність обстоювати власну думку (НЛ-1);</p> <p>цінує злагоджену роботу для досягнення спільної мети (НЛ-2);</p> <p>усвідомлює необхідність уникати небезпечних життєвих ситуацій (НЛ-3).</p>
<p>Пригоди і фантастика</p>	
<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> переказує (стисло) основні події роману «П'ятнадцятирічний капітан» Ж. Верна; розкриває основні теми й проблеми роману Ж. Верна; визначає роль описів природи у творі Ж. Верна; характеризує образ Діка Сенда, порівнює їх з іншими персонажами, визначає етапи духовного зростання героя, зміни в його внутрішньому світі, у сприйнятті людей і життя; визначає ключові моменти сюжету повісті Ч. Дікенса «Різдвяна пісня в прозі»; простежує динаміку образу Скруджа, знаходить у тексті відповідні цитати; висловлює власне ставлення до Скруджа (до зміни героя і після його внутрішньої зміни); знаходить елементи фольклору в повісті Ч. Дікенса, 	<p>Учень (учениця):</p> <p>усвідомлює роль екологічних знань у досягненні життєвої мети (НЛ-1);</p> <p>обстоює демократичні цінності (НЛ-2);</p> <p>оцінює ініціативність та підприємливість під час ухвалення життєво важливих рішень (НЛ-4).</p>

<p>М. Гоголя, виявляє їхню роль у тексті;</p> <ul style="list-style-type: none"> • висловлює власні враження, емоції, почуття, роздуми від прочитаних творів; • визначає особливості композиції творів; • знаходить у творах письменників портрети персонажів, визначає роль портретів у розкритті образів; • коментує висловлювання українських митців про Ж. Верна, Ч. Діккенса, називає 1-2 твори мистецтва за мотивами прочитаних творів, висловлює враження від них. 	
---	--

Людські стосунки

<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає актуальні проблеми у прочитаних творах, висловлює своє ставлення до порушених питань, розкриває їхню актуальність; • виявляє особливості сюжету і композиції творів, визначає кульмінаційні моменти; • характеризує ставлення персонажів до світу, природи, людей, мистецтва; • пояснює вчинки персонажів, мотиви їхньої поведінки; • розкриває внутрішні порухи, поривання, мрії й прагнення персонажів; • пояснює символічний зміст назв творів; • дає визначення поняття «художня деталь», знаходить художні деталі та встановлює їхню роль у тексті (змалювання персонажів, розкриття внутрішнього стану, увиразнення авторської ідеї та ін.); • вирізняє в окремих епізодах підтекст, визначає прихований зміст висловлювання, обґрунтовує свою думку; • коментує окремі факти життєвої і творчої біографії митців; зіставляє літературні твори з їхніми екранізаціями, ілюстраціями (за вибором). 	<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> • розуміє залежність людини від навколишнього середовища (НЛ -1); • визнає рівність людей незалежно від расової приналежності (НЛ -2); • усвідомлює цінність життя, розуміє небезпеку потрапляння в критичні ситуації (НЛ -3). • розуміє цінність родинних стосунків, значущість участі кожного у суспільно важливих справах (НЛ-2); • осмислює важливість перемоги над самим собою, власними страхами (НЛ-3).
---	---

Поетичне бачення світу

<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> • виразно читає твори поетів в українських перекладах та іноземною мовою (за умови володіння нею); • висловлює враження від прочитаного, а також емоції й почуття, що виникли від зустрічі з поезією; • визначає особливості розвитку сюжету (ліричного – не тільки перебіг зовнішніх подій, а передовсім плин образів, почуттів, емоцій, думок); 	<p>Учень (учениця):</p> <p>сприймає природу як цілісну систему, усвідомлює тісний взаємозв'язок між людиною і навколишнім середовищем, розуміє важливість біологічного</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • виявляє особливості жанру та художньої мови у творах письменників (використання епітетів, метафор, повторів, інверсії тощо); • знаходить у поетичних текстах художні деталі, виявляє їхню роль у розкритті картин природи, станів ліричного героя; • визначає провідні теми, мотиви, ідеї прочитаних творів; • усвідомлює специфіку розуміння краси в різних культурах на прикладі поетичних творів; називає імена видатних українських перекладачів творів зарубіжних поетів, демонструє майстерність їхніх художніх перекладів, барви української мови. 	<p>розмаїття світу (НЛ - 1);</p> <p>емоційно сприймає, оцінює вияв патріотичних почуттів (НЛ - 2);</p> <p>усвідомлює роль позитивного мислення для підтримки фізичного здоров'я, важливість ненасильницького розв'язання конфліктів (НЛ - 3).</p>
--	---

Образ майбутнього в літературі

<p>Учень (учениця):</p> <ul style="list-style-type: none"> • виразно читає текст і визначає головну думку прочитаного, підтверджує її прикладами, цитатами з тексту; • називає основні ознаки фантастичної літератури та виявляє їх у прочитаних творах; • характеризує образи головних героїв фантастичних оповідань Р. Бредбері та Р. Шеклі; • установлює сутність конфлікту поміж героєм і світом (Том і натовп, Кліві й неземна цивілізація); • характеризує образи майбутнього у творах письменників; • зіставляє персонажів фантастичних творів (Том і Кліві); висловлює свою думку щодо майбутнього людства, ролі літератури й мистецтва в майбутньому 	<p>Учень (учениця):</p> <p>усвідомлює небезпеку руйнування духовних цінностей, взаємозв'язки людини і природи (НЛ-1);</p> <p>розуміє особисту відповідальність кожної людини за збереження здобутків цивілізації (НЛ - 2);</p> <p>зазначає переваги людського інтелекту та креативного мислення під час життєвих випробувань (НЛ - 3);</p> <p>висловлює судження щодо значущості професіоналізму в кар'єрному зростанні та розв'язанні життєво важливих проблем (НЛ-4).</p>
--	--

Сучасна література. Зростання і взаємини зі світом

Учень (учениця): <ul style="list-style-type: none">• розповідає про основні події сюжету творів, виокремлює в них кульмінаційні моменти;• визначає актуальні проблеми у творах митців, пов'язані зі зростанням дитини, її взаєминами з колективом, світом дорослих;• висловлює і пояснює свою точку зору щодо вчинків персонажів, їхніх стосунків;• визначає жанрові ознаки (казки, повісті, роману) в прочитаних творах;• виявляє риси характерів героїв у життєвих випробуваннях;• осмислює поняття «добро» і «зло», «життя» і «смерть», «любов» і «ненависть», «милосердя» і «байдужість» під час інтерпретації художніх образів, епізодів прочитаних творів, розмірковує про вибір життєвої позиції, моральні цінності;• порівнює образи дітей і підлітків у прочитаних протягом року творах, називає своїх улюблених персонажів і висловлює власне ставлення до них;• розповідає про свої улюблені твори сучасних письменників, виявляє в них актуальний зміст; розуміє значення категорії «художність» для оцінки творів масового мистецтва.	Учень (учениця): <p>усвідомлює особисту відповідальність за доручену справу; розуміє цінність родинних стосунків, значущість участі кожного у суспільно важливих справах (НЛ-2);</p> <ul style="list-style-type: none">• осмислює важливість перемоги над самим собою, власними страхами (НЛ-3).
--	---

Повторення

Учень (учениця): <ul style="list-style-type: none">• знає авторів і українських перекладачів творів зарубіжних письменників, що вивчалися протягом року;• розкриває ідейно-художній зміст, актуальність прочитаних творів, їхні сюжетно-композиційні особливості, систему образів, жанрову своєрідність (окремих жанрів – оповідання, повість, роман, хайку та ін.);• знає визначення основних літературознавчих понять, що вивчалися протягом 5–6 класу, застосовує їх у процесі аналізу й інтерпретації текстів (окремих фрагментів і компонентів – образів, сюжетів та ін.);• демонструє вміння порівнювати твори літератури та їхнє втілення в різних видах мистецтва; усвідомлює взаємозв'язки української літератури з іншими літературами (на рівні окремих спільних рис міфології, жанрів (байка та ін.), тем (природа та ін.), образів (дітей та ін.) тощо).	Учень (учениця): <p>розкриває взаємозв'язки людини і навколишнього середовища (НЛ-1); розуміє переваги ненасильницького розв'язання конфліктів (НЛ-2); усвідомлює важливість здорового способу життя та безпечної поведінки (НЛ-3); розуміє роль ініціативності та підприємливості в суспільстві (НЛ-4).</p>
---	---

